

Praktische informatie

De school is verantwoordelijk voor:

- Goede en voldoende begeleiding;
- Het ordelijk verlopen van de activiteit;
- De groepsindeling. Regel dit bij voorkeur op school;
- Geschikte kleding voor de leerlingen (regenlaarzen, regenpak);
- Vergoeding van beschadigde of vermiste materialen;
- Opruimen/meenemen van eigen afval;
- Aandacht voor tekencontrole bij de kinderen, na afloop.

Tarieven

- Deelnamekosten per groep (max. 30 kinderen) bedragen respectievelijk €40,- (onbegeleid) en €60,- (begeleid).
- Deelnamekosten per extra kind bedragen €1,50 per kind bij onbegeleide programma's en €2,50 per kind bij programma's begeleid door jeugdguiden.
- Betaling gaat achteraf op rekening. Je ontvangt een factuur per mail.

Inschrijven

- Gebruik hiervoor de link nm.nl/kinderen/lesprogramma-brunsummerheide. Daar vind je een formulier dat je per jaargroep in dient te vullen.
- De formulieren, voor de hele school tegelijk, bij voorkeur voor de start van de zomervakantie invullen en per post of per mail versturen naar bcbrunsummerheide@natuurmonumenten.nl.
- U ontvangt tijdig een bevestigingsmail met de ingeplande activiteiten. Vragen, aanpassingen etc.? Neem dan even contact met ons op.

Overig

- Afmelden kan tot uiterlijk 24 uur van te voren. Wordt de activiteit later afgezegd, dan wordt de gereserveerde activiteit geheel in rekening gebracht. Benodigde materialen zijn dan namelijk al verzameld en de gids staat startklaar.
- Bij voorspellingen van extreme weersomstandigheden, zoals storm en onweer kan een activiteit onverantwoord zijn.
- Zoek dan z.s.m. contact met het bezoekerscentrum om de reservering aan te passen. Regenbuien zien wij niet als hindernis voor een geslaagde excursie!
- Wees op tijd en denk daarbij ook aan eventueel toiletbezoek van deelnemers.

Lang leve de buitenkids! Scholenprogramma 2018-2019

Natuurmonumenten Brunsummerheide

Natuurmonumenten

Beste directie, leerkrachten en ouders,

Het nieuwe scholenprogramma met avontuurlijke buitenprogramma's voor basisschoolleerlingen is klaar! Jullie kunnen kiezen uit activiteiten die met begeleiding vanuit school gedaan kunnen worden. Of kies één van de programma's die uitgevoerd worden door enthousiaste jeugdguiden van Natuurmonumenten.

Met of zonder gids op pad!

De onbegeleide activiteiten zijn speurtochten in het bos en over de heide, waarbij jullie als school zelf zorgdragen voor de begeleiding van de groepjes. De benodigde materialen ontvangen jullie bij het bezoekerscentrum en zijn kant-en-klaar voor gebruik. De begeleide activiteiten worden uitgevoerd door opgeleide en erkende jeugdguiden van Natuurmonumenten.

En zijn jullie dan toch hier... vergeet dan niet om je groepsbezoek te combineren met een bezoek aan ons avonturenbos. Hier kun je picknicken, spelen in het bos, hutten bouwen, klauteren en klimmen.

Programma op maat

Zit het gewenste programma er niet tussen? Neem dan contact op met het team van Bezoekerscentrum Brunssummerheide. We maken graag in overleg een programma op maat.

Veel plezier op de Brunssummerheide en tot gauw!

Bezoekerscentrum Brunssummerheide Natuurmonumenten

Schaapskooiweg 99 | 6414 EL HEERLEN | Tel. 045-5630355

@ bc.brunssummerheide@natuurmonumenten.nl

f [facebook.com/brunssummerheide](https://www.facebook.com/brunssummerheide)

Openingstijden bezoekerscentrum:

di t/m vrij van 10.00 tot 17.00 uur (zomer) en 12.00 tot 17.00 uur (winter).

Weekenden en feestdagen 10.00 tot 17.00 uur.

Zoek de verschillen... een ontdekkingsreis op de Brunssummerheide (groepen 7 en 8)

Op het eerste gezicht lijkt veel hetzelfde in de natuur, maar wie goed kijkt, zal al snel grote verschillen zien tussen verschillende gebiedjes. Bij deze excursie worden leerlingen uitgedaagd die verschillen te gaan ontdekken.

In 3 groepjes gaan leerlingen, door middel van proefjes, zoekkaarten en een vragenlijst op zoek naar de verschillen en verbanden in de natuur.

Waar loopt het water sneller weg?

Welk dier zit op de ene plek wel en de andere niet? Kunnen bomen uit het bos ook groeien op de zandvlakte?

De guiden van Natuurmonumenten begeleiden jullie op deze ontdekkingsreis.

Praktische informatie

Duur: 90-120 minuten

Periode: Jaarrond

Start: Bezoekerscentrum Brunssummerheide

Begeleiding: Gids(en) van Natuurmonumenten

(leerkrachten en ouders zijn welkom)

Kompastocht (groepen 7 en 8)

Ga in kleine groepjes op een avontuurlijke expeditie in het bos en over de heide. Tijdens deze speurtocht leren de kinderen actief om zich te oriënteren in het terrein. Deze tocht is zonder begeleiding van een gids van Natuurmonumenten en kan met eigen begeleiding gedaan worden.

Met de kompastocht leren de kinderen aan de hand van spannende opdrachten de natuur stap voor stap te ontdekken. De tocht richt zich op het basisgebruik van het kompas en de windrichtingen. Het richtingsgevoel van de beginnende natuuravonturiers wordt op de proef gesteld.

Tip: maak groepjes van maximaal 6 kinderen en een eigen begeleider.

Praktische informatie

Duur: 120 minuten
Periode: Jaarrond
Start: Bezoekerscentrum Brunsummerheide
Begeleiding: 1 begeleider van de school per groepje

Brammetje het Lammetje (groepen 1 t/m 3)

Een speurtocht om met de jongste kinderen het begin van de lente te vieren! Het is een wandeling waarbij de kinderen samen allerlei schapen-spelletjes en eenvoudige natuurbelevingsopdrachten uitvoeren.

Zo gebruiken ze bij de opdrachten hun zintuigen en spelen ze samen enkele leuke groepsspelen over schapen. Ieder kind maakt onderweg met echte wol zijn eigen 'schaapskudde' in de opdrachtkaart.

Om verwarring te voorkomen: dit programma voorziet niet in een ontvangst van de groep in de schaapskooi.

De data om echt met groepen bij de lammetjes op kraamvisite te komen (periode jan-mrt) worden in een aparte brief aan het einde van het jaar bekend gemaakt.

Praktische informatie

Duur: ongeveer 90 minuten
Periode: maart - mei
Start: Bezoekerscentrum Brunsummerheide
Begeleiding: 1 begeleider van de school per groepje
Groep: Maximaal 6 kinderen per groepje

BZZZZpeurtocht (groepen 1 t/m 3)

Bikkel de Bij is één van de hardwerkende bijtjes uit de bijenstal van de Brunssummerheide. Door een prachtige bloem raakt Bikkkel helemaal de weg kwijt. Weten de vriendjes van Bikkkel hem weer terug te brengen naar de bijenstal? Met spel en opdracht gaat dat vast lukken!

Deze speurtocht van ongeveer één kilometer, met eenvoudig voorleesverhaal, is speciaal voor de jongste kinderen en hun begeleiding uitgewerkt. Onderweg gebruik je een keuze uit de set met kant en klare opdrachtkaarten met leuke, eenvoudige natuurspelletjes en opdrachten. De kinderen leren speels over de bij en andere kleine diertjes uit het gebied. Bang voor bijen? Tijdens deze tocht niet!

Deze activiteit is zonder begeleiding, maar voer je als leerkracht of hulpouder zelf uit. Je dient zelf voor voldoende begeleiding te zorgen. We adviseren 1 begeleider per groepje van max. 6 kinderen.

Tip: combineer de tocht met spelen op de ravotplek!

Praktische informatie

Duur:	ongeveer 75 minuten
Periode:	april - juli
Start:	Bezoekerscentrum Brunssummerheide
Begeleiding:	1 begeleider van de school per groepje
Groep:	Maximaal 6 kinderen per groepje

Horen, zien en voelen in de natuur (groepen 1 t/m 8)

Wat zien dieren eigenlijk? En kunnen ze net zo goed of beter horen dan wij? Met die en andere vragen gaan de kinderen onder begeleiding van ervaren gidsen op pad voor een avontuurlijke ontdekkingsstocht.

Spelenderwijs leren ze meer over zintuigen. Bovendien worden hun eigen zintuigen volop geprikkeld. Kijk, luister en voel!

- Waarom vliegt een vleermuis niet tegen een ruit?
- Welk beest 'kijkt' met zijn tong?
- Kunnen wij een boom terugvinden op ons gevoel?

Dit zijn enkele voorbeelden van vragen die speels en actief beantwoord worden. Zo maken kinderen op een andere manier opnieuw kennis met de pure natuur dichtbij!

Praktische informatie

Duur:	ongeveer 90 minuten
Periode:	Jaarrond
Start:	Bezoekerscentrum Brunssummerheide
Begeleiding:	Gids(en) van Natuurmonumenten

Speuren naar Sporen (groepen 1 t/m 8)

Deze excursie staat geheel in het teken van sporen. Wie is de grootste speurneus en wie heeft het scherpste oog?

De gidsen vertellen eerst iets over de vele verschillende sporen die er bestaan.

Daarna worden de leerlingen tijdens de wandeling over de Brunssummerheide door de gids uitgedaagd om te speuren naar sporen. Zo kunnen ze loopsporen, eetsporen, uitwerpselen, woonsporen van dieren, maar ook mensensporen (afval, terreinaanpassingen) ontdekken.

Het leuke van het ontdekken van sporen is dat de leerlingen zonder het zien van de dieren zelf, toch te weten komen welke dieren er in de natuur leven. Het is maar hoe je kijkt of leert kijken....

Praktische informatie

Duur: 90 minuten
Periode: Jaarrond
Start: Bezoekerscentrum Brunssummerheide
Begeleiding: Gids(en) van Natuurmonumenten

Wat vliegt, kruipt en zwemt daar? (groepen 3 t/m 8)

Op zoek naar kleine bewoners van bos, bodem en poel. In het bos, op de grond en in het water krioelt het van de beestjes, maar je moet vaak goed zoeken voordat je ze te zien krijgt.

In deze excursie gaan we op zoek naar deze bewoners. Dat doen we in drie groepjes die onder begeleiding van gidsen op speurtocht gaan met de kinderen.

We speuren in de grond, in het gras en in het water naar kleine diertjes. De groepjes rouleren langs deze plekken, waardoor het een afwisselende excursie is.

Praktische informatie

Duur: 90-120 minuten
Periode: april - juli
Start: Bezoekerscentrum Brunssummerheide
Begeleiding: Gids van Natuurmonumenten

Spelen in de natuur (groepen 3 t/m 6)

Tablets, spelcomputers, televisie en internet... De verleiding om binnen te blijven is tegenwoordig wel heel groot. Wij bewijzen dat buiten spelen minstens zo leuk en verslavend kan zijn!

In het Avonturenbos bij het Bezoekerscentrum liggen nieuwe kansen voor het vrije buitenspel. Gidsen begeleiden enkele actieve spellen (ontdekken, behendigheid, samenwerken), waarbij de natuur als bijzondere speelomgeving wordt gebruikt.

Natuurlijk mag het hutten bouwen of het spelen op de Ravotplek niet ontbreken. Vies worden mag, dus laat de kinderen speekleren en -schoeisel aandoen.

Praktische informatie

Duur: ongeveer 120 minuten
Periode: Jaarrond
Start: Bezoekerscentrum Brunsummerheide
Begeleiding: Gids(en) van Natuurmonumenten

Volg het pad van Kasper de Kabouter (groepen 1 en 2)

Op de Brunsummerheide woont Kasper de Kabouter. Kasper is een 'koalmenneke' die oorspronkelijk met zijn familie in de mijnen leefde. Nu die gesloten zijn, leeft hij hier op de heide. Hij houdt nog steeds van het donker. Daarom zul je hem en zijn familie niet gauw tegenkomen.

Dit nieuwe scholenprogramma is speciaal ontwikkeld voor de jongste basisschoolkinderen, die in kleine groepjes van ongeveer 5 kinderen de mooiste plekjes van Kasper op de Brunsummerheide gaan zoeken.

Op elke plek vertelt de gids een stukje van het verhaal van Kasper en wordt er een leuke opdracht of een spelletje gedaan. Hierbij hebben we natuurlijk wél de hulp van enthousiaste ouders nodig.

Praktische informatie

Duur: 90 minuten
Periode: Jaarrond
Start: Bezoekerscentrum Brunsummerheide
Begeleiding: Gids(en) van Natuurmonumenten én 1 eigen begeleider per 5 kindjes